



DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.66/2023/7.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2023. március 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt és társai ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2022. december 19. napján kihirdetett 1.B.320/2021/61. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett I. rendű vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

I. rendű vádlott a testi sértés bűntettének kísérletét társtettesként követte el.

I. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 21.450 (huszonegyezer-négyszázötven) forint I. rendű vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék 2022. december 19. napján kihirdetett 1.B.320/2021/61. számú ítéletével I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdése alapján emberölés bűntettének kísérletében és testi sértés bűntettének kísérletében (Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés). Ezért öt halmazati büntetésül 7 év szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg. Kimondta, hogy I. rendű vádlott a szabadságvesztésből annak kétharmad része kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámította I. rendű vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a bűnjelek sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről is.

[2] Az ítélet ellen I. rendű vádlott élt fellebbezéssel enyhítésért. Védője eltérő tényállás megállapítása érdekében, „esetlegesen hatályon kívül helyezés iránt”, továbbá enyhítés végett fellebbezett.

Az ügyész I. rendű vádlott tekintetében az ítéletet tudomásul vette.

[3] Az ítélet elsőfokon jogerőre emelkedett II. rendű és III. rendű vádlottakat illetően.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.289/2021/14. számú átiratában rámutatott arra, hogy a felülbírálat, mely teljeskörű csak a fellebbezéssel érintett I. rendű vádlottra vonatkozik. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével megalapozott tényállást állapított meg, a bűnösségre vont következtetése helytálló. A törvényszék vizsgálta a jogos védelem kérdéskörét is és helyesen foglalt állást abban, hogy az miért nem állapítható meg, de a Kúria 4/2013. Büntető jogegységi határozatának felhívása szükséges az ítélet indokolásában. A kiszabott büntetéseket sem vitatva, az egyéb rendelkezéseket is törvényesnek ítélve a fellebbviteli főügyészség az ítélet helybenhagyását indítványozta a fellebbezéssel érintett I. rendű vádlottra.

[5] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet elleni fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[6] A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratában foglaltakat fenntartotta azzal, hogy a Btk. 38.§ (4) bekezdés e) pontja eb) alpontja szerint I. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, de ennek megváltoztatása a másodfokú eljárásban nem ütközik súlyosítási tilalomba.

[7] A védő a nyilvános ülésen fenntartotta fellebbezését irányának megfelelően.

[8] A fellebbezések nem alaposak.

[9] Az ítéltábla – a védelmi perorvoslatok okára és irányára tekintettel – a Be. 590. § (1), (2), (7) és (9) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett I. rendű vádlottra az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljeskörűen bírálta felül. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmény jogi minősítésére, a büntetés kiszabására, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is. A Be. fellebbezési rendszerében is főszabály a teljes felülbírálat. Jelen esetben I. rendű vádlott és a védő perorvoslata a tényálláson keresztül támadta a bűnösség megállapítását, ezért korlátozott felülbírálatra nem kerülhetett sor.

[10] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást alapvetően a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett

sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés a-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné.

[11] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és döntően megalapozott tényállást [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] állapított meg.

A tényállás csupán kisebb részben hiányos [Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja], mely részbeni megalapozatlanságot eredményezett, de a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján (szakértői bizonyítás anyaga) a kisebb tényhiba kiküszöbölhetővé vált.

Az ítélet [15] bekezdésében rögzítendő az erőbehatás nagysága, mely közepes volt. A gyógytartam esetében pedig 14-16 nap jelölendő meg.

A [16] bekezdésben az utolsó sérülés leírásánál a szúrt csatorna hossza 1 cm-esként tüntetendő fel.

A kiegészítések az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásba illeszkednek, érdemi változtatást nem jelentenek.

[12] Külön ki kell térni arra, hogy az elsőfokú bíróság által a történeti tényállás [20] és [21] bekezdésében rögzítettek mivel jogi következtetéseket tartalmaznak, ezért a jogi indokolás részét képezik, tehát a tényállásból mellőzendők, ugyanis az elkövető tudattartalmát érintő, - jogi fogalmak formájában megjelenő – következtetések a jogi értékelés körébe tartoznak, miután nem ténymegállapítások; a másodfokú eljárásban a megalapozatlanság kiküszöbölése kapcsán megfogalmazott kööttségek nélkül módosíthatók (BH2005. 167.).

[13] Az így helyesbített tényállás most már megalapozott és a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében irányadó a másodfokú eljárásban.

[14] Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás alapos, a logika szabályainak megfelelő részletes mérlegelést tartalmaz. A bizonyítékok egyenként és összességében történt értékelését követően megállapított tényállás tehát megalapozott.

A bizonyítékok értékelése körében ugyanakkor utalni kell arra, hogy az [55] bekezdésben részletezett kijelentések elhangzását kétséget kizáróan nem látta bizonyítottnak a törvényszék, nyilván ezért nem is szerepelnek a tényállásban.

[15] A védelem által eltérő tényállás megállapítása érdekében is előterjesztett jogorvoslat a másodfokú eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma folytán eredményre nem vezethet a Be. 593. §-ból következőleg.

[16] A megalapozott tényállás alapján I. rendű vádlott bűnösségére vont következtetés kifogástalan, cselekményei közül sértett sérelmére elkövetett testi sértés büntette kísérletének minősítése igényelt azonban pontosítást az ítélet indokolásának [60] bekezdésében helyesen kifejtett társtettesi elkövetői alakzattal. A cselekmények minősítése egyebekben törvényes.

[17] Az elsőfokon eljáró törvényszék körütekintően elemezte I. rendű vádlott által elkövetett cselekményeket jogi indokolásában, helytálló a 3/2013. Büntető jogegységi határozatra való hivatkozás. Az ítéltábla egyetértve a fellebbviteli főügyészséggel rámutat arra, miszerint a törvényszék vizsgálta a jogos védelem kérdéskörét is és megalapozottan foglalt állást abban, hogy az miért nem állapítható meg, de a Kúria 4/2013. Büntető jogegységi határozatának felhívása szükséges az ítélet indokolásában.

[18] A büntetés kiszabása során a törvényszék az enyhítő és súlyosító körülményeket hiánytalanul feltárta.

A bűnösségi körülményeket egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál [Kúria 56. BK véleménye I. rész (7) bekezdése].

[19] A büntetés kiszabásakor azonban az elsőfokú bíróság elmulasztott hivatkozni a büntetés kiszabásának elveire, ezen belül a középértékre, azaz a Btk. 80. § (2) és (3) bekezdésére.

[20] A Btk. 80. § (2) bekezdése nem érinti a Btk. 80. § (1) bekezdésének a rendelkezését, vagyis a bíróságnak a büntetés törvényben írt keretein belül, az egyéniesítés követelményét alapul véve kell kiszabni a tetтарыыos büntetést; a középértéktől eltérő büntetés kiszabását azonban csak akkor kell megindokolni, amennyiben az eltérés jelentős (BH2001. 354.).

[21] A Btk. 80. § (2) bekezdése értelmében határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele.

[22] A Btk. 80. § (2) bekezdése a büntetőjogi szankciórendszer egyetlen elemére, a szabadságvesztésre – ezen belül is kizárólag a határozott ideig tartó szabadságvesztésre vonatkozik, az adott büntetési nem konkrét mértékének megállapításához ír elő a jogalkalmazó számára kötelező jelleggel egy figyelembe veendő szempontot. Ebből már önmagában is az következik, hogy a hivatkozott rendelkezés nem érinti az általános büntetiskiszabási elveket és nem zárja ki azt, hogy a bíróság az irányadó egyedi ügyben felderített különös körülményeket a törvénynek és a bírói gyakorlatnak megfelelően, belátása szerint értékelje, mérlegelje (13/2002. (II. 20.) AB határozat III. 1. 3.).

[23] A Btk. 80. § (3) bekezdése viszont rögzíti, hogyha e törvény a büntetés kiszabása esetén a Különös Részben meghatározott büntetési tételek emelését írja elő, a (2) bekezdésben meghatározott számítást a felemelt büntetési tételekre tekintettel kell elvégezni.

[24] A Btk.80.§ (1) bekezdése szerint a büntetést a törvényben meghatározott keretek között, céljának (Btk. 79. §) szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez. A büntetés kiszabása során igen hangsúlyos az egyéniesítés, valamint a szankciónak a tett arányához igazodása. A büntetés kiszabása során a büntetőjog általános elveire és az alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményekre is figyelemmel kell lenni, a büntetéssel történő jogkorlátozásnak meg kell felelni az arányosságnak, a szükségességnek és az Ultima Ratio elvének (1214/B/1990. AB határozat).

[25] Az emberölés büntettének büntetési tételkerete öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés.

A halmazati szabályokra figyelemmel helyesen utalt arra a törvényszék, hogy a szabadságvesztés büntetés nem érheti el a tizennyolc évet I. rendű vádlott esetében, a középérték pedig 11 év 6 hónap. Az ítéltábla arra a meggyőződésre jutott, hogy I. rendű vádlottal szemben körültekintően járt el a törvényszék akkor, amikor a középérték alatti szabadságvesztés büntetés kiszabására látott lehetőséget. Az elsőfokú bíróság által megválasztott joghátrányok neme és mértéke is kellően szolgálja az általános és egyéni megelőzés elvét, azok enyhítése nem indokolt.

[26] A védelem által enyhítés érdekében bejelentett fellebbezés eredménytelen.

[27] Az ítéltábla osztotta a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, hogy a Btk. 38.§ (4) bekezdés e) pontja eb) alpontja szerint I. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, de ennek megváltoztatása a másodfokú eljárásban nem ütközik súlyosítási tilalomba (Be. 595.§). Az ítéltábla így megváltoztatva a törvényszék döntését, kimondta, hogy I. rendű vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

[28] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

[29] A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a szükséges részben a Be.606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

[30] A másodfokú eljárásban a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 613. § (1) bekezdésén és 574. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva sk. előadó bíró, Dr. Toma Attila sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 1.B.320/2021/61. ítélete a fellebbezéssel érintett I. rendű vádlott vonatkozásában Debreceni Ítéltábla Bf.II.66/2023/7. számú másodfokú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2023. március 8.

Dr. Elek Balázs sk.

tanácselnök